

IEDC

Proceedings of the International Scientific Conference

Science, Technology, and Society under Global Uncertainty

Birmingham, United Kingdom
February 5, 2026

International
Scientific Conference

Science, Technology, and Society under Global Uncertainty

Proceedings

February 5, 2026

Birmingham, United Kingdom

UDC 001.1

DOI: <https://doi.org/10.64076/iedc260205>

ISBN 978-1-291-82894-8

Science, Technology, and Society under Global Uncertainty: Proceedings of the International Scientific Conference (Birmingham, United Kingdom, 5 February 2026). Lulu Press, Inc., 2026.

The collection includes the proceedings of the International Scientific Conference “Science, Technology, and Society under Global Uncertainty”, which took place on 5 February 2026. This collection is intended for scientists, educators, students, government officials, business representatives, and the general public.

Working language of the conference: English.

The conference proceedings are published in the original language and as submitted by the authors. The collection has been formatted and prepared for publication in a unified style, without altering the content of individual contributions. The authors are fully responsible for the accuracy of the facts, proper names, quotations, statistical data, industry terminology, and other information presented in their materials.

**Research
Europe.org**

IEDC

© International Education
Development Center, 2026
© Research Europe, 2026

Official website: researcheurope.org

Historical Sciences

Information Warfare as a Threat to National Identity:
Russian Narratives on Ukrainian Culture and History. 161
Olena Komenko

Deportations of Ukrainians from Poland to the
Ukrainian SSR (1944–1946): Regional Aspect
and Classification of Historiography. 165
Yuliia Bodnarchuk

Information Warfare as a Threat to National Identity: Russian Narratives on Ukrainian Culture and History

Olena Komenko

Private Higher Educational Establishment "European University", Kyiv

<https://orcid.org/0009-0003-3428-7417>

Abstract. Today, information warfare, as one of the key means of hybrid aggression by the Russian Federation against Ukraine, continues to undermine national identity. Propaganda narratives that distort Ukrainian culture and history shape distorted perceptions of Ukraine's past and present and continue to influence public consciousness.

Keywords: information warfare, national identity, Russian propaganda, historical memory, information security.

Інформаційна війна як загроза національній ідентичності: російські наративи щодо української культури та історії

Олена Хоменко

Приватний вищий навчальний заклад "Європейський університет", м. Київ

<https://orcid.org/0009-0003-3428-7417>

Анотація. Сьогодні інформаційна війна, як один із ключових засобів гібридної агресії Російської Федерації проти України, продовжує свою діяльність у підриві національної ідентичності. Пропагандистські наративи, що викривлюють українську культуру та історію, формують спотворені уявлення про минуле й сучасне України та продовжують впливати на суспільну свідомість.

Ключові слова: інформаційна війна, національна ідентичність, російська пропаганда, історична пам'ять, інформаційна безпека.

У ХХІ столітті інформація в світі перетворилася на стратегічний ресурс, а інформаційна війна стала одним із компонентів гібридних конфліктів. Для України це питання має особливе значення, оскільки від початку збройної агресії Російської Федерації ще з 2014 інформаційно-психологічні операції (ІПСО) супроводжують кожний етап воєнних дій, впливаючи на суспільну свідомість, політичні орієнтири та культурну ідентичність. Практично щоденні російські інформаційні атаки не лише мають на меті дестабілізацію державних інституцій, а й спрямовані проти головних засад існування української нації – мови, культури та історичної пам'яті.

Як слушно зазначають сучасні українські дослідники: "...якщо силові методи мали більше зворотній ефект (інтеграція українського суспільства,

зміцнення української громадянської ідентичності), то інформаційно-пропагандистські методи мали більш негативні наслідки для української ідентичності" [3, с. 87]. Саме тому вивчення російських наративів, спрямованих на делегітимацію української культури та історії, та їх протидія є важливим завданням сучасної гуманітаристики.

Національна ідентичність у сучасній науці розглядається як комплексна категорія, що охоплює такі аспекти, як: мова, історична пам'ять, культура та уявлення про спільну історію. А у межах інформаційної війни вона стає об'єктом маніпуляцій, оскільки контроль над колективними уявленнями забезпечує контроль над політичними орієнтирами суспільства.

Аналізуючи історичні витоки російських наративів можна зазначити, що політика ще Російської імперії, періоду СРСР так і сьогодношньої Російської Федерації щодо України завжди мала виразно колоніальний характер. Від Валуєвського циркуляру та Емського указу до радянських заборон "націоналізму" будь-які прояви української самобутності піддавалися безапеляційним утискам [2, с. 176].

Події повномасштабної війни сприяли певному процесу деколонізації українців, проте російська пропаганда систематично продовжує маніпулювати ключовими міфами своїх наративів, спрямованих проти української ідентичності. Один із них є те, що українці та росіяни – це один народ зі спільною історією, мовою і культурою. Цей міф покликаний заперечити будь-яке право українців на самостійне існування. Як зазначають сучасні дослідники, ключовим елементом російської агресії є підрив легітимності української ідентичності та її державності взагалі [4, с. 2].

Далі можна зазначити і про поширення міфу про так звану "штучність" української мови, бо це лише діалект, а не самостійна мова незалежної держави, як постійно переконує російська пропаганда. Це використовується для виправдання русифікації, а наприклад, дискредитація таких постатей як І. Мазепи, С. Петлюри та С. Бандери формує у частини російського та проросійськи налаштованого українського населення викривлений образ визвольних рухів, що сприяє спотворенню історичної пам'яті та виправданню агресії Росії проти України.

Також Кремль активно поширює і наратив про так звану спільну перемогу радянського народу у Другій світовій війні, замовчуючи події Голодоморів, злочинів тогочасної війни, подібну політику Російська Федерація продовжує і в сьогодношній війні, знищення українців, їх переслідування, залякування та ін. Безперечно, що Росія прагне стерти минуле України, нівелювати трагедії та приписати їх собі як власну історію.

Сучасна російська інформаційна політика ґрунтується на поєднанні традиційних і новітніх каналів комунікації. Державні російські ЗМІ та їхня так звана культурна продукція випускає ряд фільмів, серіалів та музику, у яких постійно використовуються наративи для пропаганди "спільної культури" України і Росії, що має на меті лише підриг української ідентичності у свідомості людей.

Разом з тим активно працюють соціальні мережі, ботоферми, "фабрики тролів". Пропагандистські акаунти часто вдаються до підбору таких слів, висловів та поширенню дезінформації, які спрямовані на формування недовіри і сумнівів, що, в свою чергу, допомагає Росії посилювати вплив на суспільну свідомість та дискредитувати українську державність та її владу [1].

Починається робота російського ПСГО на окупованих територіях з питань освіти. Відомо, що в окупованих районах запроваджено агресивні заходи з русифікації усіх шкіл, з цією метою російський уряд виділив значні кошти на "правильне патріотичне виховання", спрямоване на індоктринацію українських дітей антиукраїнськими поглядами. Також на тих же територіях в багатьох окупованих містах піднімають російські прапори, відновлюють "пам'ятники перемоги", що, за оцінками дослідників, є частиною кампанії делегітимації сучасної української державності. У своїй інформаційній війні російська пропаганда спрямовує свої меседжі на постійну дискредитацію Збройних Сил України, волонтерського руху, європейської інтеграції. Здійснюючи постійні хакерські атаки російські локальні сайти-дублікати намагаються поширити ідентичні фейки і для кожної області України, використовуючи спільний сервер у Російській Федерації, що додає ще один інформаційно-безпековий напрям роботи українським спецслужбам в інформаційній війні з Росією.

Варто зазначити, що те, що Росія не може змінити вона знищує фізично. Тому на окупованих територіях ми спостерігаємо руйнування українських музеїв, архівів і бібліотек, українських символів або вбивства, викрадення, залякування українців і це подається у російських ЗМІ як виправдана "боротьба з нацизмом".

Активні бойові дії ускладнюють для України процес швидкого реагування та формування власні стратегії інформаційної безпеки, хоча за роки повномасштабного вторгнення у цій сфері є значні успіхи. Сьогодні наша держава продовжує проводити активну політику дерусифікації, здійснювати хакерські атаки російських сайтів у відповідь, пропагувати і відкривати національні особливості нашої історії та культури, науково спростувати російські наративи про спільність України і Росії, ухвалювати ряд законів про захист культурного простору, впроваджувати зміни у сфері топоніміки, освіти, медіаграмотності, що стало одним із ключових та успішних напрямів у протистоянні сьогоденної інформаційної війни.

Отже, можна зробити висновок, що інформаційна війна Російської Федерації проти України продовжується і має деконструктивний вплив на національну ідентичність. Вона спрямована не лише на політичну чи військову сферу, а насамперед на знищення культурних кодів, маркерів, історичної пам'яті та української самобутності. Російські наративи про "єдиний народ", "діалектність української мови", дискредитацію національних героїв і фальсифікація трагічних подій нашої історії є частиною системної щоденної стратегії делегітимації України як держави.

Варто зазначити, що сьогодення війна стала своєрідним каталізатором самодеколонізацій українців, все частіше українське суспільство демонструє колосальну стійкість, критичність аналізу подій, переосмислення своєї ідентичності та приналежності. Дерусифікація, переосмислення наративів радянської спадщини, розвиток медіаграмотності та міжнародна підтримка створюють реальні передумови для захисту і усвідомлення власної національної ідентичності.

Також сьогодні важливе значення має і науковий фронт, який є невід'ємним елементом боротьби з інформаційною російською агресією та пропагандою, саме критичний аналіз і переосмислення власної історії, культури, ідентичності сприяють виробленню ефективних стратегій захисту та деколонізації в процесі утвердження національної свідомості серед українців, а також протидії маніпуляціям з боку агресора, що має тривати і надалі.

Спроби знищення Російською Федерацією української історичної та культурної спадщини водночас стало каталізатором консолідації української нації. Сподіваємось, що завершення війни, об'єднання українців та сталий розвиток України сприятимуть її легітимному утвердженню як самостійної, незалежної держави з власною історичною культурою і традиціями та належним місцем на міжнародній демократичній арені світу.

Список використаних джерел

1. Gouliev Zaur (2025). Propaganda and Information Dissemination in the Russo-Ukrainian War: Natural Language Processing of Russian and Western Twitter Narratives. Arxiv. arXiv:2506.01807v2 <https://doi.org/10.48550/arXiv.2506.01807> (дата звернення 01.02.2026).
2. Khomenko, O., & Movchan, O. (2025). The russo-ukrainian war as a catalyst for the decolonization of ukrainians: historical-educational dimensions and information-psychological operations. *Ukrainski istorychni studii – Ukrainian Historical Studies*, 18(60). 171–181. doi: DOI <https://doi.org/10.24919/3083-6158.18/60.19> [in English].
3. Коцур, В. (2021). Українська ідентичність в умовах "Гібридної" війни Російської Федерації проти України. *Society. Document. Communication* Ed. 13. 83-105.
4. Mankof Jeffrey, (2022). Russia's War in Ukraine Identity, History, and Conflict. CSIS. https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/220422_Mankoff_RussiaWar_Ukraine.pdf?VersionId (дата звернення 04.02.2026).